

Tu vôbec nejde o Ukrajinu! Chomského odkaz slepým a hluchým

- CZ24 News | 25. února 2022

UKRAJINA: "Iracionálna panika je americký fenomén podobne ako jablkový koláč. Často vzniká ako dôsledok potenciálnej neschopnosti mocných kontrolovať výsledok vývoja, ktorý môže predstavovať výzvu pre záujmy súčasného socioekonomického poriadku alebo pre status quo geostrategickej arény." Citát Noam Chomsky [na webe truthout.org](https://www.truthout.org).

Noam Avram Chomsky je americký lingvista mentalistickej orientácie, filozof, kognitívny vedec, politický aktivista a emeritný profesor jazykovedy na Massachusettskom technologickom inštitúte. Považujú ho za otca modernej jazykovedy a za vedúcu osobnosť analytickej filozofie.

"Éra studenej vojny o tomto jave vypovedá mnohé, ale tento jav je viditeľný aj v skorších obdobiach – napríklad v čase prvého "červeného strachu" po prvej svetovej vojne. V súčasnej situácii môžeme vidieť jasné paralely s reakciami na ukrajinskú krízu a vzostup Číny ako globálnej mocnosti, myslí si politológ CJ Polychroniou, ktorý viedol rozhovor s Noamom Chomskym. ([blisty.cz](https://www.blisty.cz))

Najskôr o autorovi rozhovoru

CJ Polychroniou je politológ/politický ekonóm, autor a novinár, ktorý vyučoval a pôsobil na mnohých univerzitách a vo výskumných centrách v Európe a Spojených štátoch. V súčasnosti sú jeho hlavnými výskumnými záujmami politika USA a politická ekonómia Spojených štátov, európska ekonomická integrácia, globalizácia, zmena klímy a environmentálna ekonómia a dekonštrukcia politicko-ekonomického projektu neoliberalizmu.

Takže ani Chomsky, ani Polychroniou nie je žiadna opica, dezolát, troll, šíriteľ hoaxov, zavádzač a klamár – To je odkaz pre ministerstvo obrany, jeho ministra Naďa, stránku FB Polícia – hoaxy a iných významných "mysliteľov" dneška na Slovensku. nasedujúci text je dlhý. Áno, veľmi dlhý. Ale ak chce čitateľ pochopiť súvislosti, mal by si ho prečítať.

Redakcia HD uverejňuje rozhovor v plnom znení

"Fungujú medzinárodné vzťahy na princípe organizovaného zločinu, kedy sa akákoľvek neposlušnosť voči "Kmotrovi " trestá? **Cieľom Bieleho domu je zrejme obnoviť status quo, tj dostať Čínu pred rok 1949 a Rusko do 90. rokov minulého storočia. A to aj za cenu rozpútania nukleárneho inferna.** Skutočne nám vládnu bezškrupulózní šialenci?

CJ Polychroniou: Zdá sa, že politická kultúra v Spojených štátoch má sklon k panikárstvu, pokiaľ ide o politický vývoj, ktorý nie je v súlade s ekonomickými záujmami, ideologickým zmýšľaním a strategickými záujmami mocných. Skutočne, od protišpanielskej paniky na konci 90. rokov 19. storočia až po dnešnú zúrivosť ohľadom bezpečnostných obáv Ruska a rastúcej úlohy Číny vo svetových záležitostiach, **politický establishment a médiá v tejto krajine majú tendenciu reagovať poplašne na vývoj, ktorý nie je v súlade so záujmami, hodnotami a cieľmi Spojených štátov.** Môžete sa vyjadriť k tomuto zvláštnemu stavu vecí, so zvláštnym dôrazom na to, čo sa dnes deje v súvislosti s Ukrajinou a Čínou?

Noam Chomsky: To je pravda. Niekedy je ťažké tomu uveriť. Jedným z najvýznamnejších príkladov

je rétorický rámec hlavného interného plánovacieho dokumentu zo začiatku studenej vojny – NSC-68 z roku 1950 – krátko po “strate Číny”, ktorá v USA vyvolala šialenstvo. Dokument pripravil pôdu pre obrovské navýšenie vojenského rozpočtu. Stojí za to si ho pripomenúť dnes, keď sa ozývajú kmene tohto šialenstva – a to zďaleka nie prvýkrát.

Politické odporúčania NSC-68 boli v odbornej literatúre široko diskutované, aj keď sa vyhýbajú hysterickej rétorike. Číta sa to ako rozprávka: **ultimátne zlo v konfrontácii s absolútnou čistotou a ušľachtilým idealizmom**. Na jednej strane stojí „otrokársky štát“ so svojim „základným zámerom“ a vrozeným „nutkaním“ získať „absolútnu moc nad zvyškom sveta“, ktorý všade zničí všetky vlády a „štruktúru spoločnosti“. Jeho konečné zlo kontrastuje s našou úplnou dokonalosťou. “Základným účelom” Spojených štátov je zabezpečiť “dôstojnosť a hodnotu jednotlivca” všade na svete. Ich predstavitelia sú oživovaní “velkorysými a konštruktívnymi impulzmi a absenciou chamtivosti v našich medzinárodných vzťahoch”, čo je obzvlášť viditeľné v tradičných oblastiach amerického vplyvu.

Každý, kto pozná históriu a skutočnú rovnováhu síl vo svete v tom čase, by na toto vystúpenie reagoval s pobúrením. Samotní autori tohto dokumentu z ministerstva zahraničia nemohli veriť tomu, čo píšu. Niektorí z nich neskôr naznačili, o čo im išlo. Minister zahraničia Dean Acheson vo svojich pamätiach vysvetľoval, že na presadenie obrovskej plánovanej vojenskej expanzie bolo nutné **“vtíčiť verejnosti do hláv myšlienku ‘najvyššej vlády’” spôsobom, ktorý bol “jasnejší ako pravda”**. Veľmi vplyvný senátor Arthur Vandenberg to určite chápal tiež, keď v roku 1947 uviedol, že **vláda musí americký ľud “na smrť vydesiť” , aby ho vyburcovala z pacifistickej apatie**.

Precedensov je celý rad a práve teraz bubny víria varovanie pred americkou samolúbosťou a naivitou ohľadom zámerov “rozhnevaného psa” Putina, ktorý chce všade zničiť demokraciu a podriaďiť si svet podľa svojej vôle, teraz v spojení s ďalším “velkým satanom” Si Ťin-pchingom.

Summit Putin-Si zo 4. februára, načasovaný na začatie olympijských hier, bol uznaný za významnú udalosť vo svetovom dianí. Jeho recenzia v rozsiahlom článku v denníku The New York Times nesie titulok “Nová os” , čo je neskrývaná narážka. Recenzia informovala o zámeroch reinkarnácie mocností Osy: “Odkaz, ktorý Čína a Rusko vyslali ostatným krajinám, je jasný,” píše David Leonhardt. “Nebudú tlačiť na ostatné vlády, aby dodržiavali ľudské práva alebo organizovali voľby.”

A na zdesenie Washingtonu Osa priťahuje dve krajiny z “amerického tábora”, Egypt a Saudskú Arábiu, **hviezdne príklady toho, ako USA rešpektujú ľudské práva a voľby vo svojom tábore - tým, že týmto brutálnym diktatúram poskytujú masívny prísun zbraní a priamo sa podieľajú na ich zločinoch**. Nová os tiež tvrdí, že “mocná krajina by mala mať možnosť presadiť svoju vôľu v rámci svojej deklarovanej sféry vplyvu. Táto krajina by dokonca mala byť schopná zvrhnúť slabšiu vládu v okolí bez toho, aby sa do toho svet miešal” – čo je myšlienka, ktorá sa USA vždy hnusila, ako ukazujú historické záznamy.

Rovnako ako v prípade NSC-68 je v tomto šialenstve istá metóda. Čína a Rusko predstavujú skutočnú hrozbu. Globálny hegemon ich neberie na ľahkú váhu. V tom, ako na tieto hrozby reaguje americká verejná mienka a politika, je niekoľko nápadných spoločných rysov. Zaslúži si určité zamyslenie.

Atlantická rada opisuje vznik Novej osi ako “tektonický posun v globálnych vzťahoch” s plánmi, ktoré skutočne “zamotávajú hlavu”: “Strany sa dohodli na užšom prepojení svojich ekonomík prostredníctvom spolupráce medzi čínskou iniciatívou Pásmo a cesta a Putinovou Euroázijskou hospodárskou úniou. Prehlbi koordináciu v multilaterálnych inštitúciách av boji proti zmene klímy.”

Nemali by sme podceňovať veľký význam ukrajinskej krízy, dodáva prezident National

Endowment for Democracy Damon Wilson. "V stávke dnešnej krízy nie je len Ukrajina, ale nemenej aj budúcnosť slobody".

Je potrebné okamžite prijať dôrazné opatrenia, hovorí vodca senátnej menšiny Mitch McConnell: **"Prezident Biden by mal využiť všetky nástroje, ktoré má k dispozícii a zaviesť tvrdé sankcie pred prípadnou inváziou, a nie až potom, čo k nej dôjde."** Nie je čas na otáľanie s výzvami v štýle Macrona, aby zúrivy medveď svoje násilie miernil.

Podľa osvojenej doktríny musíme čeliť desivej hrozbe Číny a pevne stáť za Ukrajinou, zatiaľ čo Európa váha a Ukrajina nás žiada, aby sme zmiernili rétoriku a pokračovali v diplomacii. **Našťastie pre svet je Washington neochvejne oddaný tomu, čo je správne a spravodlivé, aj keď je na to takmer sám, ako keď spravodlivo napadá Irak a dusí Kubu napriek prakticky jednotnému medzinárodnému protestu.**

Ale aby sme boli spravodliví, dodržiavanie doktríny nie je jednotné. Existujú odchýlky, najsilnejšie na krajnej pravici: pravdepodobne najvplyvnejší televízny hlas takto zaznel a patrí Tuckerovi Carlsonovi. Ten vyhlásil, že **by sme sa nemali angažovať v obrane Ukrajiny pred Ruskom - pretože by sme mali všetky svoje zdroje venovať na to, aby sme čelili oveľa desivejšej hrozbe, ktorú predstavuje Čína. Musíme si najskôr ujasniť priority v boji proti Osi.**

Varovania pred mobilizáciou Ruska na inváziu na Ukrajinu sú od krízy v roku 2014 každoročnou mediálnou udalosťou, pravidelne sa objavujú správy o príprave desiatok či stoviek tisíc ruských vojakov na útok. **Dnes sú však varovania oveľa krčvitejšie a miešajú sa v nich strach a výsmech takzvanému Šialenému Vladovi, ktorého Thomas Friedman z New York Times popisuje ako "psychodráma jedného muža s obrovským komplexom menejcennosti voči Amerike, kvôli ktorému neustále sleduje svet s čipom na ramene tak veľkým," že je prekvapujúce, že sa zmestí do akýchkoľvek dverí**", alebo z iného uhla pohľadu ruský vodca márne hľadajúci nejakú odozvu na svoje opakované žiadosti o určitú pozornosť k vyjadreným obavám Ruska. Analýza MintPressu zistila, že 90 percent názorových príspevkov v troch hlavných celoštátnych denníkoch zaujíma jastrabi militantný postoj s jednoduchým rozptylom spochybňovania - známy jav, rovnako ako v dňoch pred inváziou do Iraku.

Podobne ako v prípade čínsko-sovietskeho sprisahania s cieľom získať "absolútnu moc nad zvyškom sveta" v roku 1950, aj teraz sa hovorí o tom, že USA musia konať rozhodne, aby čelili hrozbe Novej osi pre "globálny poriadok založený na pravidlách", ako to americkí komentátori radi nazývajú...

"Tektonický posun" nie je mýtus a skutočne predstavuje hrozbu pre USA. **Ohrozuje totiž primát USA pri utváraní svetového poriadku.** To platí pre obe krízové oblasti; na hraniciach Ruska aj Číny. V oboch prípadoch sú na dosah vyjednané riešenia: regionálne urovnanie. Pokiaľ ich budú dosiahnuté, budú mať USA iba pomocnú úlohu, ktorú nemusia byť ochotné akceptovať ani za cenu vyvolania mimoriadne nebezpečných konfrontácií.

Na Ukrajine sú základné obrisy urovnania na všetkých stranách dobre známe. Zopakujme, že **optimálnym výsledkom pre bezpečnosť Ukrajiny (a sveta) je niečo ako rakúska/severská neutralita, ktorá panovala v rokoch studenej vojny a ktorá by ponúkala Ukrajine možnosť stať sa súčasťou západnej Európy. Minsk II poskytuje pre vnútorné ukrajinské konflikty všeobecný rámec.**

Ako poznamenávajú mnohí analytici, Ukrajina sa v dohľadnej dobe nechystá vstúpiť do NATO. **George W. Bush neuvážene zverejnil pozvánku na vstup, ktorú však Francúzsko a Nemecko okamžite vetovali.** Hoci pod tlakom USA zostáva na stole, nie je reálna. To si uvedomujú

všetky strany. Odborník na stredoázijský región Anatol Lieven poznamenáva , že “celá otázka členstva Ukrajiny v NATO je vlastne čisto teoretická, takže v istom ohľade je celý táto pre o ničom – a to na oboch stranách; treba povedať, že ako na ruskej, tak na západnej” .

Rusko sa odvoláva na svoje bezpečnostné obavy. Pre USA je to otázka vysokého princípu: nemôžeme porušovať sväté právo na suverenitu národov, teda ani právo na vstup do NATO, o ktorom Washington vie, že k nemu nedôjde.

Na ruskej strane formálny prísľub nepripojenia sotva zvýši ruskú bezpečnosť, ako ju rovnako nezvýšilo, keď **Washington zaručil Gorbačovovi, že sa “ani piaľ súčasnej vojenskej jurisdikcie NATO nerozšíri východným smerom”**, čo čoskoro Clinton porušil a ešte radikálnejšie potom W. Bush. Na tom by sa nič nezmenilo, keby sa sľub z džentlmenskej dohody povýšil na podpísaný dokument.

Americký postoj sotva dosahuje úroveň komédie. USA úplne pohŕdajú zásadami, ktoré hrdo hlásajú, ako nedávna história opäť dramaticky potvrdzuje.

Washington tu má hlbší problém: Regionálna dohoda by vážne ohrozila globálnu úlohu USA. Táto obava vrela už v rokoch studenej vojny. Či Európa prevezme nezávislú úlohu vo svetových záležitostiach, čo určite môže, napríklad podľa gaullistického vzoru: Európa od Atlantiku k Uralu, oživená Gorbačovovou víziou “spoločného európskeho domu” z roku 1989, “rozsiahleho hospodárskeho priestoru od Atlantiku k Uralu”? Ešte nemysliteľnejšia by bola Gorbačovova širšia vízia euroázijského bezpečnostného systému od Lisabonu po Vladivostok bez vojenských blokov, ktorá bola pred 30 rokmi bez diskusie odstrelená pri rokovaníach o urovnaní po skončení studenej vojny.

Závazok zachovať v Európe atlantický poriadok, v ktorom USA vládnu, mal politické dôsledky, ktoré presahujú samotnú Európu. Jedným zo zásadných príkladov bolo Čile v roku 1973, kedy sa USA usilovne snažili zvrhnúť parlamentnú vládu a nakoniec sa im to podarilo nastolením vražednej Pinochetovej diktatúry. Hlavný dôvod zničenia demokracie v Čile vysvetlil jej hlavný architekt Henry Kissinger. Varoval, že parlamentné sociálne reformy v Čile by mohli byť vzorom pre podobné snahy v Taliansku a Španielsku, ktoré by mohli Európu priviesť na nezávislú cestu, preč od podriadenosti americkej kontrole a americkému modelu tvrdšieho kapitalizmu. Teória domina, často zosmiešňovaná, nebola nikdy opustená, pretože je dôležitým nástrojom štátnickej práce. V súvislosti s regionálnym urovnaním ukrajinského konfliktu vyvstáva táto otázka znova.

Do značnej miery to platí aj pre konfrontáciu s Čínou. Ako sme už predtým uviedli , existujú vážne problémy týkajúce sa porušovania medzinárodného práva zo strany Číny v príslušných moriach – hoci ako jediná námorná krajina, ktorá odmieta dokonca ratifikovať morské právo OSN, sú USA sotva v silnej pozícii, aby mohli niečo namietat. USA tieto problémy nezmierňujú ani tým, že by do týchto vôd vyslali námornú armádu alebo poskytli Austrálii flotilu jadrových ponoriek. Tieto problémy by mali riešiť regionálne mocnosti.

Rovnako ako v prípade Ukrajiny to však má aj tienistú stránku: USA nebudú vedúcou mocnosťou.

Rovnako ako v prípade Ukrajiny sa USA hlásia k vysokej zásadovosti pri preberaní vodcovstva v konfrontácii s hrozbou Číny: zdesenie z porušovania ľudských práv v Číne, ktoré je nepochybne závažné. Opäť je pomerne ľahké posúdiť úprimnosť tohto postoja. Jedným z ukazovateľov je vojenská pomoc USA. Na vrchole, v samostatnej kategórii, sú Izrael a Egypt. Pokiaľ ide o izraelské výsledky v oblasti ľudských práv, môžeme teraz odkázať na podrobné správy Amnesty International a Human Rights Watch, ktoré sa zaoberajú zločinmi tohto druhého štátu sveta, ktorý označujú za štát

apartheidu. Egypt trpí pod najtvrdšou diktatúrou vo svojej trýznivej histórii. **Všeobecnejšie povedané, už mnoho rokov existuje nápadná súvislosť medzi vojenskou pomocou USA a mučením, masakrami a ďalším závažným porušovaním ľudských práv.**

Netreba sa zdržiavať starosťami Washingtonu o ľudské práva, rovnako ako jeho oddanosťou posvätnej zásade suverenity. Skutočnosť, že o týchto absurditách sa dá vôbec diskutovať, ukazuje, ako hlboko rétorické úlety NSC-68 prestupujú intelektuálnou kultúrou.

Guy Laron prednášajúci na Hebrejskej univerzite nám pripomína ďalší aspekt ukrajinskej krízy: **dlhý boj medzi USA a Ruskom o kontrolu nad európskou energetikou, ktorý sa dnes opäť objavuje v titulkoch novín.** Ešte predtým, než sa Rusko stalo významným hráčom, sa USA snažili previesť Európu (a Japonsko) na ekonomiku založenú na rope, kde by USA mali ruku na kohútiku. Na tento účel smerovala veľká časť pomoci v rámci Marshallovho plánu. Od George Kennana až po Zbigniewa Brzezinského, ktorý komentoval inváziu do Iraku (s ktorou nesúhlasil, ale domnieval sa, že by mohla priniesť USA výhody vďaka predpokladanej kontrole nad hlavnými zdrojmi ropy), si plánovači uvedomovali, že kontrola nad energetickými zdrojmi môže poskytnúť „rozhodujúcu páku“ na spojencov. V neskorších rokoch došlo k mnohým bojom v rámci studenej vojny, ktoré Laron popisuje a ktoré sú teraz veľmi výrazné.

Po celý čas bola podoba svetového poriadku samozrejme hnacím motorom záujmu politických činiteľov. **Pre Washington po druhej svetovej vojne existuje iba jedna prijateľná podoba sveta: pod jeho vedením.** A musí to byť konkrétna podoba svetového poriadku: „medzinárodný poriadok založený na pravidlách“, ktorý vytlačil skorší záväzok k „medzinárodnému poriadku založenému na OSN“, zavedenému pod vedením USA po druhej svetovej vojne. V politike a komentároch nie je ťažké rozoznať dôvody tohto prechodu. V poriadku založenom na pravidlách určujú pravidlá Spojené štáty.

To isté platilo v poriadku založenom na OSN v prvých rokoch po druhej svetovej vojne. Globálna dominancia USA bola taká drvivá, že OSN slúžila prakticky ako nástroj zahraničnej politiky USA a zbraň proti ich nepriateľom. Niet divu, že OSN bola v americkej populárnej a intelektuálnej kultúre vysoko cenená, rovnako ako medzinárodný poriadok založený na OSN, riadený Washingtonom.

Ukázalo sa, že to bola len prechodná fáza. OSN začala upadať v nemilosť amerických elít, pretože sa vymkla kontrole s oživením ostatných priemyselných spoločností, ale najmä s dekolonizáciou, ktorá vniesla nesúhlasné hlasy do OSN a tiež do nezávislých štruktúr, ako je Hnutie nezúčastnených krajín a mnoho ďalších, aj keď fakticky vylúčené z medzinárodného poriadku ovládaného tradičnými imperiálnymi spoločnosťami.

V rámci OSN sa ozývalo volanie po „novom medzinárodnom ekonomickom poriadku“, ktorý by globálnemu Juhu ponúkol niečo lepšie ako pokračovanie rozsiahleho okrádania, násilných intervencií a podvracania, ktorému sa kolonizovaný svet tešil počas dlhej vlády západného imperializmu.

Jedným z dôsledkov rušivých snáh globálneho Juhu bolo, že sa prax a mienka amerických elít obrátili proti OSN, ktorá už nebola spoľahlivou agentúrou americkej moci, ako tomu bolo v prvých rokoch studenej vojny. Okrem toho sa základy moderného medzinárodného práva v tých niekoľkých málo zmluvách OSN, ktoré USA ratifikovali, stali s postupom rokov úplne neprijateľnými, najmä zákaz „hrozby silou alebo použitia sily“ v medzinárodných záležitostiach, čo je prax, v ktorej USA zďaleka vedú. Často sa hovorí, že USA a Rusko viedli v rokoch studenej vojny zástupné vojny – ak pominieme skutočnosť, že až na vzácne výnimky išlo o konflikty, v ktorých Rusko poskytovalo určitú podporu obetiam amerického útoku. Všetky tieto témy by mali mať oveľa väčšiu váhu.

V tomto kontexte sa „medzinárodný poriadok založený na pravidlách“ stal obľúbeným

pilierom svetového usporiadania a vyvoláva veľkú nespokojnosť, keď Čína namiesto toho volá po medzinárodnom poriadku založenom na OSN, ako to urobila v marci 2021 na čínsko-americkom summite na Aljaške (ponechme stranou u týchto vyhlásení).

Nedá sa poprieť, že Čína je rastúcou supervelmocou, ktorá čelí USA. Graham Allison v správe o štúdiu Harvardského centra pre medzinárodné záležitosti ďalej tvrdí, že takzvaná Thukydidova pasca pravdepodobne povedie k americko-čínskej vojne.

To sa nemôže stať. Americko-čínska vojna znamená jednoducho koniec hry. Existujú zásadné globálne otázky, na ktorých musia USA a Čína spolupracovať. Buď budú spolupracovať, alebo sa spoločne zrútiť a strhnú so sebou celý svet.

CJ Polychroniou: Jedným z najpozoruhodnejších javov na medzinárodnej scéne dnes je, že zatiaľ čo USA sa sťahujú zo Stredného východu aj odinakiaľ, Čína sa tam angažuje s odlišným strategickým prístupom. Namiesto bômb, rakiet a nátlakovej diplomacie Čína rozširuje svoj vplyv pomocou "mäkkej sily". **Zámorská expanzia USA bola totiž vždy v drvivej väčšine závislá od použitia tvrdej sily, v dôsledku čoho po jej stiahnutí zostávali len čierne diery.**

Noam Chomsky: Nemyslím si, že by USA razili nové cesty západnej imperiálnej brutality. Britské bohatstvo a globálna moc pramenili z pirátstva (také hrdinské postavy ako sir Francis Drake), drancovanie Indie ľstou a násilím, ohavného otrokárstva, najväčšieho svetového obchodu s narkotikami a ďalších podobných láskavých činov. Francúzsko nebolo iné. Belgicko lámalo rekordy v ohavných zločinoch. Dnešná Čína je v rámci svojho oveľa obmedzenejšieho dosahu len ťažko vlúdna. Výnimky by sme hľadali len ťažko.

Oba prípady, ktoré spomínate, majú veľmi poučné rysy, ktoré jasne, aj keď nechtiac, vyzdvihuje spôsob, akým sú vykresľované. Zoberme si článok v The New York Times o rastúcej hrozbe Číny. Titulok znie: **"Kým sa USA sťahujú zo Stredného východu, Čína rozširuje svoje väzby na štáty Blízkeho východu rozsiahlymi investíciami do infraštruktúry a spolupracou v oblasti technológií a bezpečnosti".**

To je presné; je to jeden z príkladov toho, čo sa deje po celom svete. **USA sťahujú vojenské sily, ktoré po desaťročia v tradičnom imperiálnom štýle bičovali stredovýchodný región. Zlí Číňania tohto ústupu využívajú a rozširujú čínsky vplyv pomocou investícií, pôžičiek, technológií a rozvojových programov. Tomu sa hovorí "mäkká sila".**

Nielen na Strednom východe. Najrozsiahlejším čínskym projektom je obrovská iniciatíva Pásmo a cesta (Belt and Road Initiative, BRI), ktorá sa formuje v rámci Šanghajskej organizácie pre spoluprácu, ktorá zahŕňa stredoázijské štáty, Indiu, Pakistan, Rusko, Irán; siaha až do Turecka a sleduje strednú Európu. Môže zahŕňať aj Afganistan, ak sa mu podarí prežiť súčasnú katastrofu.

BRI má svoje odnože na Blízkom východe, vrátane Izraela. Napriek dôrazným námietkam USA existujú sprievodné programy v Afrike a teraz aj v Latinskej Amerike. Nedávno Čína oznámila, že prevezme výrobné závody v São Paule, ktoré opustil Ford, a zahájí rozsiahlu výrobu elektromobilov, čo je oblasť, v ktorej je Čína ďaleko vopred.

USA nemajú možnosť týmto snahám čeliť. Bomby, rakety, nájazdy špeciálnych jednotiek na vidiecke komunity jednoducho nefungujú.

Je to stará dilema. Pred šesťdesiatimi rokmi vo Vietname sa americké protipovstalecké úsilie zadrhlo na probléme, ktorý si zúfalo uvedomovali americké spravodajské služby aj provinční poradcovia: vietnamský odboj - v americkom poňatí Vietkong (VC) - viedol politickú vojnu, čo bola oblasť, v

ktorej boli USA slabé. USA na to reagovali vojenskou vojnou, teda sférou, v ktorej sú silné. To však nemohlo prekonať príťažlivosť programov VC pre roľnícke obyvateľstvo.

Jediným spôsobom, ako mohla Kennedyho administratíva reagovať na politickú vojnu Vietkongu, bolo bombardovanie vidieckych oblastí americkým letectvom, zhadzovanie napalmu; rozsiahle ničenia úrody a dobytky a pod., ktoré mali roľníky zahnať do de facto koncentračných táborov, kde by boli "chránení" pred partizánmi, o ktorých USA vedeli, že ich podporujú. Dôsledky poznáme.

Už predtým túto dilemu vysvetlil minister zahraničia John Foster Dulles, keď v Rade národnej bezpečnosti hovoril o problémoch USA s Brazíliou, kde sú podľa neho elity "ako deti, bez schopnosti samosprávy". Ešte horšie je, že podľa jeho slov sú USA "beznádejne pozadu za Sovietov v rozvoji kontroly nad myslou a emóciami nevzdelaných ľudí" globálneho Juhu, a to aj vzdelaných elít. **Dulles si u prezidenta povzdychol nad komunistickou "schopnosťou získať kontrolu nad masovými hnutiami, ... čo je niečo, čo my nie sme schopní napodobniť. Oslovujú chudobných ľudí a vždy chceli olúpiť bohatých".**

Chudobní ľudia akosi nereagujú dobre na apel bohatých na drancovanie chudobných, takže sa s veľkou neochotou sa musíme uchýliť k násiliu, kde excelujeme.

To nie je nepodobné dileme, ktorá vzniká, keď sa Čína "opiera" do krajín globálneho Juhu tým, že "rozširuje svoje väzby rozsiahlymi investíciami do infraštruktúry a spoluprácou v oblasti technológií a bezpečnosti". To je jeden z ústredných prvkov čínskej hrozby, ktorý vyvoláva také obavy a úzkosť.

Spojené štáty na túto rastúcu čínsku hrozbu reagujú v oblasti, kde sú silné. USA majú samozrejme drvivú vojenskú prevahu po celom svete, a to aj priamo pri čínskom pobreží. Ako uvádza vojenský analytik Michael Klare: v decembri minulého roka podpísal prezident Biden zákon o autorizácii národnej obrany. Ten vyzýva na vytvorenie **"nepretrúšaného reťazca strážnych štátov vyzbrojených USA - tiahnuceho sa od Japonska a Južnej Kórey v severnom Pacifiku až po Austráliu, Filipíny, Thajsko a Singapur na juhu a Indii na východnom krídle Číny"** – ktorý má Čínu obklúčiť.

Klare dodáva, že "do reťazca ozbrojených strážnych štátov je zlovestne zahrnutý aj Taiwan". Slovo "zlovestne" je zvolené dobre. Čína samozrejme považuje Taiwan za svoju súčasť. Rovnako tak USA, formálne. Oficiálna americká politika jednej Číny uznáva Taiwan ako súčasť Číny s tichým súhlasom, že nebudú podniknuté žiadne kroky k násilnej zmene jeho statusu. Donald Trump a minister zahraničia Mike Pompeo tento vzorec nabúrali. Čína má na výber, buď sa podvolí, alebo sa postaví na odpor. Lenže sa podvoliť nemieni.

Ide iba o jednu zložku programu na obranu USA pred čínskou hrozbou. Doplnujúcim prvkom je podkopanie čínskej ekonomiky prostriedkami, ktoré sú príliš známe na to, aby sme ich preskúmavali. V očiach USA je hlavne treba zabrániť Číne v pokroku v oblasti technológií budúcnosti – v skutočnosti rozšíriť jej náskok v niektorých oblastiach, ako je elektrifikácia a obnoviteľné zdroje energie, teda technológie, ktoré by nás mohli zachrániť pred naším závozom v ničení životného prostredia.

Jedným z aspektov týchto snáh o podkopanie čínskeho pokroku je nátlak na ostatné krajiny, aby odmietli moderné čínske technológie. Čína našla spôsob, ako tieto snahy obísť. Plánuje v krajinách globálneho Juhu zriadiť technické školy, kde sa budú vyučovať pokročilé čínske technológie, ktoré potom budú absolventi používať. Opäť druh agresie, ktorému je ťažké čeliť.

Vplyv USA v celom medzinárodnom systéme zjavne klesá, ale k tomuto záveru by človek

lahko nedošiel pri pohľade na súčasnú Národnú bezpečnostnú stratégiu USA, ktorá je stále koncipovaná na princípe doktríny „dvoch vojen“, aj keď to výslovne nehovorí. Je možné v tejto súvislosti tvrdiť, že americké impérium v 21. storočí slabne a že koniec amerického impéria nemusí byť mierovou udalosťou?

V zahraničnopolitických kruhoch sa už mnoho rokov všeobecne predpovedá, že Čína je pripravená prekonať USA a ovládnuť svetové dianie, čo je podľa môjho názoru pochybná perspektíva, pokiaľ USA nebudú pokračovať v súčasnom kurze sebadeštrukcie, ktorý bude pravdepodobne urýchlenný predpovedaným novembrovým víťazstvom popieračskej strany v Kongrese.

Ako sme už predtým diskutovali, **bývalá Republikánska strana je už niekoľko rokov presnejšie popisovaná ako “radikálne povstanie”, ktoré opustilo normálnu parlamentnú politiku, aby som si požičal termíny politických analytikov Thomasa Manna a Normana Ornsteina z American Enterprise Institute pred desiatimi rokmi - kedy Trumpovo prevzatie povstania ešte nebolo nočnou morou.**

Trumpova administratíva zaviedla doktrínu dvoch vojen len podľa názvu. Vojna medzi dvoma jadrovými mocnosťami sa môže rýchlo vymknúť kontrole, čo znamená koniec.

Krok k úplnej iracionalite bol urobený 27. decembra minulého roka, kedy prezident Biden podpísal už predtým diskutovaný zákon o autorizácii národnej obrany, posilňujúci politiku “obkľúčovania” Číny, pričom “zadržiavanie” je zastarané. To zahŕňa aj vytvorenie tzv. Qaudu: USA-India-Japonsko-Austrália, ktorá dopĺňa alianciu AUKUS (Austrália, Veľká Británia, USA) a anglo-sférickú alianciu Five Eyes, čo sú všetko strategicko-vojenské aliancie čeliace Číne. Ako už bolo povedané, radikálnu vojenskú nerovnováhu v prospech USA posilňujú ďalšie provokatívne akcie, ktoré so sebou nesú veľké riziko. Zrejme nemôžeme poľaviť v ostražitosti, keď sú mocnosti Osy opäť na pochode.

Je až príliš ľahké načrtnúť pravdepodobnú trajektóriu, ktorá zďaleka nie je príjemnou vyhlídkou. Nikdy by sme však nemali zabúdať na obvyklú výhradu. **Nemusíme byť pasívnymi divákmi, a tým prispievať k potenciálnej katastrofe.”**

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

ZDROJ: truthout.org/articles/chomsky-us-push-to-reign-supreme-stokes-the-ukraine-conflict

Preklad: Hlavný Deník